

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnštvo v ulici **Molin piccolo št. 3. II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Manifestacijski javni shod radi dogodkov na Hrvatskem.

Za besedo se je oglašil gosp. Josip Kopač v imenu socialistov:

Čenjeni sodrugi! Spoštovani navzoči!

Z veseljem se pridružujemo tudi mi slovenski socialisti vašemu protestu proti madjaronski vladi na Hrvatskem in izrekamo svojo solidarnost s hrvatskim narodom v njega pravičnem boju. (Živio-klic.) Hrvatski socialisti so že občutili kruto vladno Khuenovo in sodbe v Mitrovici so nam vsem v živem spominu. Jugoslovanska socijalna demokracija je že lanjsko leto na strankarskem zboru vsprejela protestno resolucijo proti hrvatskemu banu. Ali, dokler se je zatiralo samo proletarce, je meščanstvo molčalo. Z govorom g. dr. Rybářa se strinjamo tudi mi, ali dozdeva se mi, da je ta protest premalo jednat. Ban Khuen Hedervary je »prost slepar«, kateremu sme vsaki pošten človek pluniti v obraz in proti takemu človeku se ne sme tako nežno postopati kakor je storil to gospod dr. Rybář in če tudi je isti — ban namreč — v visoki časti kraljevega namestnika.

Da je pa avstrijska vlada podpirala hrvatske biriče v Avstriji, to presega vse meje dostojnosti (Burno pritrjevanje.) ter kaže to reakcionarno Avstrijo v pravi luči. Po takih dogodkih morajo pasti tudi najbolj vnetemu patrijotu mrene z oči ter mora konečno priti vsakdo do spoznanja — sedaj vidite Slovenci, kaj imate od tega, da vedno kričite: »Vse za dom in za cesarja«.

Da so zaslepljeni Hrvatje leta 1848 šli na Dunaj dušit revolucijo, to se danes hudo maščuje nad njimi.

Nekaterim gospodom ni ugajalo, da sem dobil besedo in najraje bi bili videli, da bi jo Kopač ne dobil. Jaz pa konstatiram, da slovenski narodnjaki ne morejo govoriti v imenu vsega slovenskega naroda, ker zastopajo le mal del istega. Kadar govorite o slovenskem narodu, morate, ako hočete ali nočete, slušati tudi nas.

Konečno predlagam, da se k resoluciji g. dra. Rybářa dodajo besede: »proti spijonazi Hedervaryjevih detektivov v Avstriji, in opozarja se poslance, naj storé potrebne korake, da se Khuenovi biriči izženejo čez meje.« (Pohvala in živio-klici.)

Za besedo se je oglašil zopet dr. Rybář, ki je dal izraza svojemu zadoščenju, da so se nam danes pridružili tudi socialisti in povečali manifestacijo. Dodatek k resoluciji, ki ga je nasvetoval gospod Kopač, vsprejememo radi, ker je to res nečuvven škandal, ker je nečuvveno, da se sploh more goditi kaj takega — da se namreč ogleduhi jednega Khuen Hedervaryja potikajo po naših krajih.

A še bolj čudno, neumevno je postopanje naše vlade, ki dopušča, da ti detektivni banovi love človeka, ki je avstrijski podanik. Zasledovani Marijanovč je namreč pristojen v našo državno polovico — a sedaj se čuje, da ga pomagajo iskati tudi naše oblasti, da bi ga izročili na Hrvatsko. (Senzacija. Pojavi ogorčenje.) Ako je stvar taka, morajo nastopiti vsi poslanci in protestirati. (Viharno pritrjevanje.) In tu ponavljam — je vskliknil govornik — kar sem že rekel: naj se zateče v naše mesto kdor hoče pred proganjanji bana Khuen Hedervaryja, pri nas ga ni človeka, ki bi ga izdal. (Frenetičen aplavz in živio-klici.) Še enkrat izrekam zahvalo socijalni demokraciji na današnjem nje dostojanstvenem nastopu. In jaz želim le, da bi socijalni demokratje — in to morejo, ne da bi se odpovedali svojim nazorom in svojim načelom — vsikdar tako nastopali, kadar gre za stvari, ki nam morajo biti vsem na srečo. In jaz jim morem zagotoviti, da od naše strani ne bo nasprotstva, ko se bodo oni

potezali za opravičene težaje. Tega pričaku jemo tudi mi od njih. Saj na vse zadnje hočemo menda vsi isto. Pota so nam različna, ali jaz mislim, da cilj nam je vsem isti: povzdiga našega naroda — dobro našemu narodu. (Vseobča pohvala.)

Predsednik Mandić je dal na glasovanje Rybářovo resolucijo z dodatkom g. Kopača. Dvignil se je kar cel gozd človeških rok. In ko je predsednik konstatiral, da je resolucija enoglasno vsprejeta, je zaorilo po dvorani. Kar gromelo je živio-klic in ploskanja z rokami.

Ker se ni nikdo več oglašil za besedo, je spregovoril predsednik Mandić svojo zaključno besedo:

Krasno zborovanje smo imeli danes. Dolgo let že sodelujem v Trstu na zborovanjih in shodih. Ali tako lepega zborovanja še nisem doživel. Kočljiv je bil predmet, o katerem smo govorili danes in vendar smo razpravljali o njem načinom, da je naše čustvovanje prišlo do jasnega izraza. Ostra je bila naša sodba, ostro so govorili današnji govorniki, ali nikdo — ni oni, ni občinstvo — ni prekorajl mej pristojnosti. Na tem vedenju vašem vam moram izreči najprišrenejšo zahvalo. Iz globine duše mi prihaja. Danes ste storili veliko uslugo mojemu narodu (Frenetičen aplavz), ko ste se ga tako milo spomnili v grenki uri (Ponoven aplavz). Ali jaz vam obljubljam, da vam moj narod hoče povrniti milo za drago.

Te dni in tudi danes se je govorilo, da so prišli v Trst Khuen-Hedervaryjevi ogleduhi. (Vrišč.) Morda je celo kateri tu med nami. (Klici: Pobili bi ga!) Jaz bi celó želel, da bi bil tu. Mogel bi vsaj sporočiti tiranu v Zagrebu (Vihar), kako je danes tu vrelo iz sre proti njemu. Povedal naj bi mu, da smo tudi mi tu pripravljeni... (Govornik ni mogel dovršiti stavka, ker zagromelo je bilo tako, da so se govornikove besede popolnoma izgubljale.)

Tako se je završila ta velelepa demonstracija v ime naše vzajemnosti, v ime pravice, v ime svobode in v ime ideje človečanske... v opravičen protest proti korupciji in tiranstvu!

Politični pregled.

V Trstu, 23. maja 1903.

Državni zbor. — Zbornica poslancev. — (Nadaljevanje včerajšnjega brzojavnega poročila.)

V včerajšnji seji je naučeni minister odgovarjal na interpelacijo italijanskih poslancev radi dogodkov na vsučilišču v Inomostu. V odgovoru ministra je važna izjava, da glede kraja, kjer naj bo prihodnja italijanska visoka šola, ni še nič določeno. Minister je tudi zgotovil italijanskim dijakom v Inomostu popolno osebno varnost. Zbraica je nadaljevala splošno razpravo o obrtnem nedeljskem počitku.

Trgovinski minister Call je povdarjal, da je nedeljski počitek železi iz verskih in socijalno političnih razlogov, izrekel se je pa proti 36 uratnemu počitku in proti popolnemu izključenju pisarniških del ob nedeljah.

Upor na Hrvatskem. Vsa naša država, da: lahko rečemo vsa Evropa se te dni zanima za krvave dogodke na Hrvatskem, a madjarska cenzura se poslužuje uprav azijatskih sredstev, da bi svet ne izvedel, kaj počneja slavni ban Khuen Hedervary v tej nesrečni deželi. Celó od listov in Nemčije prihajajo nam brzojavna vprašanja, naj jim sporočimo, kaj se prav za prav godi na Hrvatskem. A kako naj ustrezamo našim čitateljem in ostalemu svetu, ako se zaustavljajo celó brzojavke, katere so bile na nas poslance iz Brežic, iz kraja, ki ne spada še dosedaj pod oblast vsegamogočnega bana. — Te dni so bile namreč na naš list odpolane

tri brzojavke, a nam ni bila dostavljena niti ena. Iz tega je razvidno, da je tudi avstrijska vlada stopila v službo bana Khuen Hedervaryja.

Ker nam torej ni mogoče prinašati zasebnih podrobnih poročil, podamo naj tukaj doslovno poročilo iz madjarskega uradnega vira:

»Poročila, katera so prinesli nekateri dunajski in budimpeštanski listi o demonstracijah (v Zagrebu) dne 20. t. m., ne odgovarjajo resnici. Demonstracije in neredi se niso vršili ne tekom naše zadušnice v cerkvi sv. Marka, ne pred spomenikom bana Jelačića. Le potem, ko se je množica že razhajala, došlo je med njo in policijo do spora. Del množice je pobegnil v univerzo. Ko je policija hotela nekatere aretirati, so demonstranti pobegnili preko samostanskega zidu. Veega skupaj je bilo aretiranih 70 oseb. Nihče ni bil ranjen. Včeraj (t. j. 21. t. m.) vladal je povsod, toliko v Zagrebu, kolikor po deželi, popoln red. Vse druge vesti so krive«.

»Včeraj je bilo odpovedano vse vojsštvo in sicer ena stotinja iz Gorice (na Hrvatskem) dve iz Siska, ena iz Garešnice in ena iz Jaske«.

»Tekom nekaj dni se odpozovejo vojske čete tudi iz drugih krajev, izvzemši Krževce in Sušak. Vsled konflikta, ki se je pred dnevi dogodil med kmeti in orožniki v Gračini, v okraju, kjer je v veljavi nagla sodba, in o katerem konfliktu sta oila aretirana dva kmeta in dve ženi, morale bi se bilo predvčerajšnjim (dne 20. t. m.) sestati naglasodno sodišče. Ker pa se aretiranci težko ranjeni, morale se je v smislu kazenskopravnega reda opustiti naglasodno postopanje«.

To je torej madjarsko uradno poročilo o dogodkih na Hrvatskem. To poročilo slika velerene dogodke na Hrvatskem, kakor čisto nedolžne demonstracije in vendar si je mogoče tudi iz tega poročila ustvariti sliko o resničnem stanju stvari. Posebno značilen je konec vladnega poročila, ki pravi, da se proti obtoženi se ni moglo postopati, ker so — težko ranjeni. To nas potrjuje v uverjenju, da je vest o 21 obojenih, katero je prvi prinesel naš list, vendarle resnična. Khuenova vlada pa bi sedaj hotela uveriti svet, da so dotični le — težko ranjeni. Seveda, kdor je težko ranjen, lahko — umre in tako se bo Khuenova vlada pozneje izgovarjala, da dotičniki niso bili obojeni, marveč, da so umrli vsled ran, dobljenih o izgrelih.

Tudi deputacija jugoslovanskih poslancev, ki je bila včeraj pri ministerskem predsedniku dr. Koerberju, je zatrjevala, da je iz povsem zanesljivega vira doznala, da je bilo na Hrvatskem res po nagli sodbi na smrt obojenih in obojenih 21 oseb.

Naibolj vznemirjive vesti prihajajo sedaj iz hrvatskega Primorja. Posebno veliki izgredi so se včeraj dogodili v Fužinah, kjer je bilo ubitih šest oseb, med istimi tudi tamnošnja učiteljica, in mnogo ranjenih. — Iz Reke se je včeraj odpeljala v Fužine ena stotinja vojakov.

Med drugimi so včeraj aretirali tudi bivšega polanca, župnika Ivana Urpanija, ki je skoraj 80 let star.

Po dunajskih listih posnemamo nadalje sledeče vesti:

Glavno mesto in vsa Hrvatska sta v plametečem uporu. Po zagrebških ulicah se neprestano bijejo boji.

Ban je izdal listom naredbo, da se glede nemirov morajo cmejati na ponatiskavanje oficijelnih poročil, sicer da da dotično tiskarno zapreti.

V noči med 20. in 21. je bilo zborovanje izven mesta, katerega se je udeležilo 3000 ljudi. Sklenilo se je, da naskočijo za-

pore in osvobodje zaprte, ki so morali biti čez noč na dvorišču zaporov. Med tem pa je bilo redarstvo obveščeno o tej nakani. Prišlo je do pravega boja na ulici. Demonstrantje so naskočili redarje povzdignjenimi palicami in na redarje se je usuval gost dež kamenja.

Naslednjega dne je bilo nenavadno živo po zagrebških ulicah. Posebno veliko dam je bilo, ki so nosile kokarde v narodnih barvah. Bolnišnice so prenapolnjene z ranjenci. Med poslednjimi so tudi učenke ženskega učiteljskega.

Iz Dubrovnika nam prihaja vest, da so na črnogorski meji zaplenili proglase na narod srbski, tiskane v Baselu v Švici. Stemi proglasi se pozivlja srbski narod, naj v teh časih pozabi na stare spore in naj se združi z narodom hrvatskim v obrambo proti skupnemu sovražniku.

Dalje nam javljajo iz Dalmacije, da po vsej pokrajini v nervoznosti pričakujejo avdi-jence poslancev pred cesarjem in pa vspeha.

Ostalega dela teh vesti ne moremo priobčiti iz razloga, ki ga gotovo ugane sleherni čitatelj.

Župan spljetski je brzojavil poslancu Borčiću na Dunaj: Pod utisom groznih vesti iz Hrvatske pošiljamo danes Njeg. Veličanstvu brzojavno prošnjo za pomiloščenje obojenih na smrt in za njegovo intervencijo v tej smeri, da se prelivanju krvi med našimi soplemenjaki stori konec. Prosimo vse naše poslance v državnem zboru, naj se najtopleje zavzemajo za stvar in naj osebno prosijo Najvišje milosti pri Njegovem Veličanstvu.

Ministerski predsednik, dr. Koerber izjavil je nasproti posl. Vukoviću, Klaiću in Periću, da ima cesar sedaj mnogo opravila in da bo težko vsprejel deputacijo jugoslovanskih deželnih in državnih poslancev.

Koliko je razburjenje po Dalmaciji, priča dogodek v Spljetu, ko so s parnika »Zagreb« ogrsko hrvatske parobrodne družbe s silo sneli zastavo družbe. Na zahtevo občinstva sta morala parnika »Zagreb« in »Bosna« trgovinski zastavi potegniti na pol droga.

Proti 9. uri zvečer je množica demonstrantov na javnem trgu sežgala sliko bana grofa Khuen Hedervaryja ter je po vsem mestu vsklikala sovražno proti Madjarom.

Pred agencijo ogrsko-hrvatske družbe je množica priredila hrupne demonstracije in je insultirala tudi nekega madjarskega častnika.

Manevri zistema po geslu: Divide et impera! Od odličnega Hrvata smo prejeli:

»Madjarskemu banu v Hrvatski se je, žali Bog, bilo posrečilo, da je pred nekoliko časa nasčuval Srbe, da so žalili Hrvate, a Hrvati, da so navalili na brate Srbe. On je slutil žet edaj, da se v Banovini nekaj kuha proti Madjarom; zato je — z diplomatično zvijačnostjo — odvrnil zlovoljo antimadjarsko s tem, da je razvnel prepir med brati...«

In vendar je počilo proti Madjarom. Madjarski ban je upotrebil sedaj isto taktiko in je pozval k sebi Matijeveci, ravnatelj srbske banke ter mu je naložil, naj zopet izobesi na banki tablo s srbskim napisom. Ban je bil namreč trdno prepričan, da bi Hrvatje takoj odnehali nasproti Madjarom in da bi navalili na Srbe. No, to pot se je ban grdo motil: v prvo zato, ker mu Matijević ni šel na limanico, v drugo, ker to pottudi Hrvatje ne bi šli več na lim, kakor so mu šli prvokrat. V egoju se izkuša zlato, v nevarnosti pa prijatelj! Tudi Srbi vedo dobro: ako gre Hrvatom za glavo, gre Srbom tudi za kožo.

Ker se madjarskemu banu ni posrečilo na Hrvatskem, da bi obrnil borbo proti Srbom, pak je... Kaj?

Vsi uvaževani italijanski listi — in ne samo v Italiji, ampak tudi v Avstriji — pi-

šejo sedaj povoljno in simpatično o Hrvatih. Samo eden edini list piše o njih gnušno! Kje je ta list? Tam, kjer vladajo Hrvati, katerih se v Pešti in tudi kje drugje še bolj boje, nego-li Hrvatov v Banovini. Sedaj je hotel isti hrvatski bans silo obrniti borbo proti drugemu narodu... v konkretnem slučaju proti Italijanom. Omenjeni list je »Il Dalmata«, ki izhaja v Zadru. Ali, ako Bog dade, se je ban prevaril tudi v Dalmaciji. Hrvati, in z njimi tudi bratje Srbi in Slovenci, nimajo sedaj pred očmi drugega nego tole vprašanje: odnošaje z Madjari.

Položaj na Ogerskem je skrajno zamotan slej ko prej. Nade, da se položaj zjasni po obisku cesarjem na Dunaju, se niso izpolnile. Istotako se ni uresničilo pričakovanje, da se zamotani položaj razmota po avdienci predsednika zbornice, grofa Apponyia. Tudi g. Szell ima svojih najintimnejših prijateljev, ki bi hoteli postati njegovi — nasledniki. In mej temi je morda najneestrpnejši ravno grof Apponyi. V ta namen koketira mož ves čas z isto opozicijo, ki dela g. Szellu vse možne zapreke in težave in nima tudi sedaj interesa na tem, da bi se težave manjšale in se položaj jasnili v zmišlu Szellovih želja. Da ta nejasnost položaja traja dalje, priča dejstvo, da so vojaški nabori zopet odloženi na dobo od 1. julija do 29. avgusta.

Tržaške vesti.

Promocija. V ponedeljek bodo na vseučilišču v Gradu promovirani na čast doktorjev gospodje Frane Brnčić, Ante Grgrurina in J. Pecotić, prva dva iz Istre, tretji iz Dalmacije. Prvi je doktor prava, druga dva medicine. — Častitamo od srec.

Maša zadušnica za pale žrtve na Hrvatskem. Grozni dogodki na Hrvatskem, kjer se je prelilo že toliko krvi naših hrvatskih bratov, so zavili v žalost vsa redoljubna srca tržaških Slovencev in drugih Slovanov. Slovenci Trsta in okolice hočejo biti združeni tudi v teh groznih dnevih se svojimi trpečimi brati na Hrvatskem. Zato prirede jutri ob 8 uri zjutraj v cerkvi Novega svetega Antona mašo-zadušnico, katera se bo darovala na velikem oltarju. Mnogi so povpraševali že v našem uredništvu, kedar se bo vršila ta maša.

Prosimo torej vse one, ki bodo čitali to vest, naj svoje prijatelje in znance obvestijo, da prične ta maša-zadušnica točno 8. uri.

Na adrese Hrvatov, Srbov in Italijanov. Sklenjen je na našo vest, ki jo prinašamo danes na drugem mestu, in na temelju svoje domoljubne in novinarske dolžnosti opozarjamo z navešo resnostjo čitatelje našega lista, da je strah vrag, a v strahu tudi najzvišanejši politiki (četudi mislijo, da modro delajo) izgubljajo pamet in glavo.

Grof Khuen Hedervary, a žajim tudi njegovi prijatelji in pomočniki strahovlade v Hrvatski, mislijo, da bodo v tem, za njih jako kritičnem času, s svojo neumno politiko po geslu »divide et impera« mogli nahujskati Srbe proti Hrvatom v kraljevini Hrvatski od ene strani, a Hrvate proti Italijanom v Dalmaciji od druge strani.

Mi Slovenci izjavljamo, da to niti ne sme biti, niti ne more biti. Čas je jako resen in važen. Zato, ker nam je Dalmacija najbližja radi pomorske zveze, opozarjamo Hrvate v Dalmaciji, da se absolutno ne dajo zavesti na kakoršne koli demonstracije ali pojave proti pisanju zadarskega italijanskega lista »Il Dalmata«. Marveč naj z filozofsko indiferentnostjo ignorirajo to, kar »Dalmata« piše proti Hrvatom. A Italijanom v Dalmaciji, od katerih je velika večina svobodoljubna in humanitarna, priporočamo, da glede zlobnega pisanja lista »Il Dalmata« vzamejo na znanje, da »Il Dalmata« ne dela tega iz svojega lastnega prepričanja, ampak da je njemu, po svoji prilici, v to ime bil dan viden migljaj od vladnih političnih faktorjev potom c. kr. namestništva v Zadru. To, kar bi se hotelo v Dalmaciji v tem kritičnem hipu preko pisanja zadarskega »Dalmata« doseči, je bistro in resnično, in to je, da bi ti dalmatinski Hrvati skočili proti Italijanom v Dalmaciji in da se na ta način njihovo — Hrvatov — današnje solidarno delovanje v korist hrvatske stvari paralizira. Iz tega pisanja v listu »Dalmata« se kaže zistem grofa Khuena Hedervarya, s katerim je on prošlega leta provzročil v Zagrebu one velike demonstracije proti Srbom,

ker on je bil oni pravi in jedini in spirator onega zloglasnega in bratoubijalnega članka, ki je bil priobčen po zagrebškem »Srbobranu«, a proti volji Srbov v Hrvatski!

A to, kar se je Khuenu Hedervaryju posrečilo lani v Zagrebu, da je med Hrvati in Srbi zasekal propad globoke mržnje, se ne sme zgoditi več. Ne sme se zgoditi, da bi en Khuen Hedervary na ta način zopet kopal prepad med nami in da bi bilo na ta način laglje njemu in madjarski vladi, da bi ta poslednja mogla še dalje ene in druge, Hrvate in Srbe, teptati z nogami po glavi in tako dovajati do cilja oni veliki panmadjarski državni in politični program na škodo Hrvatov in Srbov in dosledno vsega avstrijskega Slovanstva.

To je ono, kar se danes hoče izvesti tudi v Dalmaciji. Zato naj bodo Hrvati in Srbi v Dalmaciji, a poleg njih tudi vsi poštenidalmatinski Italijani oprezni in naj s prezirom odklonejo od sebe Hedervarsko hujskanje v zaderskem »Dalmata«!

Volitev tržaškega župana. Danes o poludne vršilo se je ob običajnih tormalnostih najprej polaganje prisega v roke namestnika od strani svetovalcev, na kar se je prešlo na volitev župana in obeh podpredsednikov. Navzočih je bilo 52 svetovalcev, manjkala sta dr. Richetti in Rascovich. Predsedoval je dr. Murgur, kateri je imenoval skrutinatoreja za volitev župana svetovalca Ivana Goriupa in Solettijsa. Za župana je bilo oddanih 52 veljavnih glasov, od katerih je bilo 51 za dra. Scipiona Sandrinellija. O proklamaciji rezultata so galerije in svetovalci priredili ovacijo izvoljenemu ter se je z galerije usulo polno cvetja. Izvoljenec se je zahvalil v kratkih besedah za izkazano mu zaupanje. V govoru ni neglašal italijanske narodnosti, ampak le »la nostra civiltà«, ter je dodal, da hoče spoštovati pravice drugih. Za volitev 1. podpredsednika je bilo oddanih tudi 52 glasov. Med temi je bilo 6 belih, veljavnih torej 46. Izvoljen je bil dr. Venezian s 44 glasovi. Po objavljenju rezultata začela je galerija demonstrativno ploskati in tuliti; dr. Venezian se je zahvalil v bojevitim govoru polnem fraz, v katerem je naglašal italijanstvo Trsta, na kar mu je galerija zopet demonstrativno ploskala. Čestitala mu je italijanska večina, dočim so slovenski zastopniki mirno obsedeli na svojem mestu. To je izkoristila galerija, da je izsula iz svojega repertoarja vse psovke, katere naj bi dokazovale njihovo »gloriosa civiltà«: »Porehi de ščavi!« »Fora i ščavi!« »Ande in Russia!« »Ande in Croatia« itd. Tulili so res tako, da so delali konkurenco mehačiji Kludskega. Na klik »Ande in Croazia« je svetovalec dr. Gregorin, porabivši pavzo, vskliknil: »In Croazia sono eroi!« (Na Hrvatskem so junaki). Predsednik Murgur go ni kazal nobene volje, da bi krotil galerijo, da si so slovenski poslanci odločno to zahtevali. Le toliko je menil: »Mi pare che basta«, na kar je svet. Rybář vskliknil: »Anzi troppo!«

Ko se je galerija malo izkričala, se je nadaljevalo z volitvijo drugega predsednika, za katero je bilo oddanih 52 glasov. Ko so pristopali slovenski poslanci k žari, je galerija ponavljala prejšnje surovosti, tako, da so se celo nekateri italijanski svetovalci sramovali. Izvoljen je bil drugim podpredsednikom s 40 glasovi svet. Edgar Rascovich. 6 glasovne je bilo zopet praznih, a 6 se jih je glasilo na druga imena. Po objavljenju rezultatu je predsednik zaključil sejo.

Ko so italijanski svetovalci zapuščali mestno palačo, jih je zbrana množica živahno pozdravljala, a nekdo je bil tako navdušen, da je razvil italijansko trikoloro na svojem — dežniku, čemur je bila posledica vizita na policiji. Župan se je odpeljal z gala-vozom — z liveriranim slugom in kočijažem na »kozlu« — na namestništvo, a za vozom je drvela cela tolpa dečakov, ki so se drli na vse pretege. Isto se je ponavljalo, ko je dr. Sandrinelli prišel z namestništva, a v posebno hudi meri pred italijanskim konzulatom, ki je v neposredni bližini namestništva.

Za italijansko vseučilišče! V milanškem »Corriere della Sera« čitamo o raznih shodih, ki so se dne 21. t. m. vršili po raznih mestih laškega kraljestva — v prilog laškemu vseučilišču v Trstu, Način nastopanja bratcev iz Italije povapeši »prav gotovo« ustanovitve laškega vseučilišča.

V dokaz, kako manifestirajo Italijani, navedemo naj sledeče: »Como, 21. maja v noči. — Nocoj je bil po dijaštvu napovedani protestni shod proti dogodkom v Inomostu. Pred Garibaldijevim spomenikom je bila zadržana avstrijska zastava. Na trgu »Del Duomo« so karabinerji poskusili odvzeti demonstrantom laško trikoloro, kar se jim pa ni posrečilo, ker so demonstrantje zastavo sneli in shranili. Ko je bilo že proti koncu demonstracije, je predsednik dijaškega društva Tržačanov in Trentincev predlagal konec demonstracije in demonstracija je — nehala!«

Tako se demonstrira »v prilog« italijanskemu vseučilišču v Trstu! — Ali so gospodares ob pamet?!

Surovost! Kje je humaniteta?! Minolo nedeljo, je Matija Starec (po domače Leke) iz Barkovelj, kateri ima zelo bolano sestro, šel k tamošnjemu okrajnemu načelniku Josipu Visintiniju s prošnjo, da mu napravi spričevalo ubožnosti, da bo mogel bolano sestro dati v bolnišnico. Visintini, ki je že dobroznan po svoji aroganci, pa je siromaku surovo odgovoril, da mu ne napravi nikakega spričevala in da naj gre (Starec namreč) po isto k svetovalcu Gerdolu, za katerega da je tudi glasoval o minolih volitvah.

Predvsem moramo konstatirati, da je bila ta Visintinijeva trditev nesramna laž, ker dotičnik ni mogel glasovati in tudi ni glasoval za gosp. Gerdola in sicer enostavno iz tega razloga, ker ni posestnik in sploh nima volilne pravice!

Ali deamo tudi, da bi dotičnik imel volilno pravico in da bi bil tudi glasoval za slovenskega kandidata: imali arogantni Visintini radi tega pravico, da ga pošilja h kateremu si bodi svetovalcu po spričevalo ubožnosti, ko je vendar ravno on postavljen za izdajanje takih spričeval in je za to tudi pošten — plačan?! Visintini naj si zapomni, da je plačan za to, da vrši svoje dolžnosti nasproti vsem prebivalcem dotičnega okraja, naj si bodo isti Italijani ali Slovenci, njegovi politični prijatelji ali pa nasprotniki! Ste-li razumeli, slavni Visintin? Ako pa se vam dozdeva to preponiževalno, da bi služili slovenskim strankam, saj si lahko pomagata: odpoveste se svoji službi! Barkovljani se gotovo ne bodo jokali za vami. Dokler ste pa tu in dokler vam ne smrdijo groši, ki prihajajo iz slovenskih žepov, morate vršiti svojo dolžnost tudi nasproti Slovincem. Vi bi brez slovenskih grošev ne imeli kaj jesti, slovenski Barkovljani pa vas prav nič ne potrebujejo. Ako vam ni prav, pa poberite se, odkjer ste prišli! Za denar se dobi toliko »kapodistretov«, kolikor se jih noče. Mi Slovenci se ne bomo več puščali sramovati od tistih, katere mi redimo.

Prosimo naše slovenske svetovalce, da bi tudi v mestnem svetu primerno posvetili temu in vsem takim funkcionarjem, ki zaničujejo naš jezik, ne pa naših grošev...!

To naj se takoj zabrani. Pišejo nam: V predmestjih in v spodnji okolici je čisto videti razne »ribiče«, kateri prodajajo blago, (ponajveč nakupljeno na ribjem trgu) in to ne najboljše vrste.

Prodaja rib ni dovoljena izven ribjega trga, ali vsaj dovoljena ne bi smela biti, ker taki prodajalci lahko prodajajo tudi gajilo blago in spravljajo tako v nevarnost javno zdravje. Posebno v poletnem vročem času, absolutno ne bi smelo biti dovoljeno raznašanje rib brez ledu po solnen.

Toliko za danes. Ako pa ne izda ta opomin, se povrnemo k stvari.

Predstavi dramatičnega društva. Priprave za bodoči 2 predstavi se vrše prav marljivo, kajti insceniranje igre, kakor je na pr. »Deseti brate«, zahteva mnogo priprave, posebno o takem položaju, ko Dramatično društvo nima svojega stalnega odra ni svojih lastnih kulis, temveč si mora od igre do igre priskrbeljati in nabavljati na novo vse potrebščine, kar zahteva mnogo večjih stroškov in truda, nego, če bi imelo svoje stalne rekvizite.

Vzlic temu je stvar v najlepšem tiru. V kolikor poznamo igrokaz »Ženski Otelos«, ki se bo predstavljal v soboto 30. maja v Barkovljah, nudi bo ta gotovo najlepši duševni užitek, ker ima v sebi poleg veselih tudi precej resnih momentov. Vse vloge pa so v spretnih rokah vseh boljših ljubljanskih igralcev.

Igra »Deseti brate«, ki se bo predstavljala na binkoštno nedeljo dne 31. maja v

gledališču »Fenice«, znana je po vsebini skoro slehernemu, bodi iz Jurčičevega romana, bodi iz igre same.

Predstave te igre imele so dosedaj povsod najlepše uspehe. Pevske točke, katere je priredil Lav. Pahor, bodo proizvajali g. Dobrovolny kakor Martin Spak: »Stara baba Iskra«, jedla sok iz piskra itd., nadalje g. Prunk kakor gostilničar in župan Obrščak po narodni popevki harmonizovano pesem: »En starček je živel — tam v vinskih gorah itd.«

Gospica Kočvarjaya kakor Franica bo pela znano ljubko pesmico:

»Dekle na vrtu zelenem sedi itd., in g. Štular kakor čevljar Krivec bo pel: »Šuštar je šival tri noči... itd.« Vse te točke bo spremljal vojaški orkester.

Končno naj še omenimo, da je komična vloga kočarja Krjavlja v spretnih rokah režiserja samega, g. Žužek-a, ki je v kratkem času, izlasti po vlogi Tončka v »Divjem lovecu«, postal hipoma ljubljence tržaškega gledališkega občinstva.

Upamo, da niti jeden tukajšnji zavednih Slovencev ne zamudi obeh ugodnih prilik, bodi v soboto 30. maja v Barkovljah, bodi v nedeljo 31. maja v gledališču »Fenice«, kjer se bo nudil vsem obiskovalcem obklat izredno krasen duševen užitek. — Obila udeležba pa naj bo jasna dokaz našemu narodnemu nasprotniku, da smo tu v Trstu mi Slovenci zelo važen faktor, s katerim morajo Lahi vedno in povsod računati.

Darovi. — Na prijateljskem sestanku povodom svojega imendne nabral g. Srečko 23 kron za žrtve na Hrvatskem. Ta znesek je na razpolago odboru, ki naj se ustanovi za nabiranje nesrečnim trpinom.

Zavarovalnica goveje živine v Trebčah priredi dne 14. junija javno tombolo na dvorišču »Kosumnega društva«. V slučaju vremena se tombola odloži na dan 29. junija. Kaj več pravočasno.

Slovenskemu Narodu. Jemljemo na znanje vaše zbadljivke radi naših vesti o dogodkih na Hrvatskem. Gospoda, čujte! Časi in dogodki so preresni, da bi vodili take polemike.

Gg. dopisnike prosimo, naj upoštevajo važnost dogodkov in resnost trenutkov in naj malo potrpe blagohotno.

Dražbe premišnin. V poned., dne 25. maja ob 10. uri popoldne se bodo vsled saredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premišnin: ulica Amalia št. 28 a, kamen: ul. Media 30 a, hišna oprava; ul. Farneto 31, hišna oprava; ul. Arcata 2, hišna oprava; ul. Molin grande 16, ogledalo in 2 podobe; v Škorkolji 26, hišna oprava; v Škoduju 205, hišna oprava; ul. Mula Vecchia 2, platno.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 18.7, ob 2. uri popoldne 23.1 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 768.7. — Danes plima ob 8.14 predp. in ob 7.12 pop.; oseka ob 0.11 popoldne in ob 11.48 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Bralno društvo »Mladina« v Križu pri Sežani** priredi veselico s petjem, godbo, igro in plesom dne 21. junija. Program se priobči pravočasno.

× **Iz Podgrada** nam pišejo: Gospodu predsedniku deželnega sodišča, ki pride te dni v Podgrad, nujno priporočamo, da se natančno informira o prizoru, ki se je vršil na državni cesti pred poštnim uradom v Podgradu med gg. R. Paulinom, c. kr. okr. sodnikom in F. Marottijem, posestnikom in krmarjem v navzočnosti mnogo ljudij, večinoma inteligenec.

Potem pride morda do prepričanja, da je z obzirom na ugled uradov in uradnikov vendar že skrajni čas, da bi g. Paulin prosil za premeščanje in da bi se tej prošnji tudi ugodilo. Z obzirom na narod smo mi že davno osvedočeni o tem.

Gospod predsednik dobro ve, da smo bili do zdaj še preveč potrpežljivi in da smo v časopisih jako redko priobčevali. A m e r a j e p r e p o l n a.

Ako torej ne bo odpomoči, prisiljeni bomo vsako toliko vtrgati kako cvetko. In jo potom časopisov poslati v herbarij, da si nam je to jako neprijetno. Navajali bomo samo fakta, tako, da bodo popravki — taki, kakoršen je bil oni dan.

Kake bodo posledice? O tem naj pre-
mišljujejo gospodje za viših instancah.
Dopisnik št. III.

Vesti iz Štajerske.

— Volitve v celjski mestni zastop.
Te dni so se vršile volitve v celjski mestni
zastop. Udeležba je bila majhna v vseh treh
razredih. V tretjem razredu jih je prišlo
volit 366 od 753 volilcev, v drugem 46 od
71, v prvem 104 od 194. Slovenci se niso
udeležili volitve.

Razmerno mala udeležba priča, da se je
že precej ohladilo tisto navdušenje celjskih
zasleplencev za silovite pangermane. E, vse
kaže, da bodo celjski Slovenci — ako bodo
le agili — skoro skoro činitelj tudi na
mestnih volitvah. Sebebo opozarja »Domo-
vina« na prvi razred. Od 194 volilcev jih je
došlo volit 104. Ostalih 90 so Slovenci. A
tudi med onimi, ki so sedaj oddali glas za
Nemce, utegne biti marsikdo, ki bo glasoval
s Slovenci, ako bi ti postavili kandidate.
Kakor rečeno: vse kaže, da se tudi v mestu
celjskem stvari polagoma obračajo na bolje.

Veliki koncert „Slovanskega pev- skega društva“.

Bog sam Vam odpusti, ljubi g. urednik,
jaz Vam skoraj ne morem! Kaj res ne smem
v miru uživati nobenega koncerta »Slovan-
skega pevskega društva«? Kaj moram res
ravno jaz vsakokrat »post festum« brusiti še
svoje takozvano strokovnjaško pero? Seveda,
obljubili ste »strokovnjaško poročilo« in
»obljuba dolg dela« — pravijo. Pa kaj mo-
ram ravno jaz plačati ta Vaš dolg? — Pa
bodisi: priznavam, da ste s časom takorekoč
že nekako priposestvovali pravico, zahtevati
od mene takih poročil. In zato bodi Vaša
volja! Toda samo: clara pecta boni amici!
Tega ne zantevajte od mene, da sedem na
visoki prestol tiste mogočne kritike kakor
moji srečnejši kolegi pri svetovnih in nesve-
tovnih večjih listih, ki tako veličastveno so-
dijo, presojajo in — obsojajo: Mi mislimo,
nam se zdi, in tako je, pa nič drugače! —
Ne, ampak samo lepo po domače Vam hočem
povedati nekoliko svojih opazk: in če komu
niso všeč — slobodno mu!

Že v prvem poročilu ste dobro povda-
rili, kako zavzetost našega naroda za krasno
umetnost in za pesem posebe vedno bolj
raste. Res, jasen in posebno razveseljiv dokaz
temu je bil zadnji koncert, dokaz pa tudi,
da se v isti meri širijo simpatije našega ob-
činstva do »Slovanskega pevskega društva«,
ki jih gotovo zasluži v polnem obsegu; kajti
njegovo stremenje je resno, njegovo delo-
vanje neumorno in vaestransko, njegov na-
predek očividni! Najglasneje govorijo za to
že koncerti sami, na katerih se zadnji čas
polagoma pojavlja vedno več resnih skladb
prave glasbene vrednosti. Da pa društvo
poleg teh še vedno goji tudi lahkokrilo muzo,
to je gotovo prav umestno in v nekaterih
celo naravnost potrebno, toliko zaradi pevcev
samih, kolikor tudi zaradi občinstva.

Na zadnjem koncertu je društvo nasto-
pilo s 6 zbori, od katerih je bila polovica
znana že od prejšnjih prilik. Bili so to:
Foersterjev prekrasni mešani zbor »Ave
Marija« iz opere »Gorenjski slavček« ter
Kückenova prijetna barkarola »Plava ja-
la dja moja« za ženski dvospev (zbor),
oba s spremljevanjem orkestra in pa čedna
skladbica prav lokalno-domače provenijence,
Ferlugova »Mazurka« za moški zbor. —
Ostali 3 zbori pa so bili novi. Lisinskega
mešani zbor (s kratkim ali prav lepim so-
pran-solo) »Jutro« je vzpriš svoje prikupne
melodike in ljubke prirske note, da bi
trajno ostal na repertoarju. Lisinskemu vre
melodija iz duše kakor bister studenec, on
ne išče efektov z nasilnimi sredstvi in baš
v sled te priproste naravnosti so njegove
skladbe še dandanes mlade in sveže ter do-
segajo najlepših uspehov. V orkestralnem
spremljevanju, katero je priredil mojster Zaje,
pa je čudovito pogojen duh Lisinskega. Dvo-
ričkov mešani zbor a capella »Padle so
pesmi v dušo mi« je morda eden naj-
dragocnejših biserov mej vokalnimi sklad-
bami, kar nam jih je kdaj ustvaril slovanski
umetnik. Koliko nežnosti, koliko čuta, sploh
koliko glasbe — in to kakšne glasbe! — je
v teh kratkih taktih! Dobro bi bilo, da se
ta skladba še parkrat ponovi, kajti čim več-
krat jo boje pevec peli, tem bolj se ugloboja
v njen duh, tem boljše jo bojo interpretirali

in tem lažje jo bo občinstvo umevalo in po-
tem brez dvoma tudi uživalo. Zajčeva simfo-
niška slika »More« za moški zbor in or-
kester izvrstno odgovarja svojemu naslovu in
gotovo zasluži ime mojsterskega dela. Krasna
in impozantna začetna melodija kaj živo
slika veličanstvo morja in njegovo neizmer-
nost. Drugi, živahnejši, nekako lahno valoveči
motiv po ljubko predločuje mirno življenje
na morju, ptice nad njim in brodove na njem,
dočim naj pretresajoči, razburjeni tretji od-
stavek kaže viharno morje v vsej njegovi
moči, v vsem njegovem besnilu. In kakor
vzdih, kakor molitev iz prestrašene človeške
duše zadonijo nekako proseče in boječe mili
akordi »Oh, strašno si tada more«, dokler
se liki tešitelj in rešitelj iz težkih muk ne
povrne h koncu prvotni mogočni motiv
na vznešeno vaklikajoče besede »Siava Tebi,
more naše!«

Izvajanje vseh zborov je bilo prav po-
hvalno, predavanje pravilno in za naše raz-
mere jako dobro. Tudi to pot nas je zbor
parkrat razveselil s prav lepim piano in pia-
nissimo, crescendo, decrescendo itd., dočim
je na forte-mestih donel prav krepko in
polno. Moški zbor je bil to pot nekoliko
močnejši in so se v njem posebno vrlo dr-
žali lepo uglašeni, enotni in čvrsti I. tenorji
ter prav močati II. bas, pa tudi srednja
glasova sta bila bolje zastopana. Ženski zbor
je bil nemara za par pevk slabši, a izvrševal
je svojo nalogo vselej pogumno in precizno,
samo malo več nežnosti in čuta bi tu pa
tam morda ne bilo škodovalo. Kakor solista
sta se odlikovala naša dobra in ljuba znanca
g. Štulerjeva (sopran, v »Jutru«) in
g. Prunk (bariton, v »Mazurki«). Oba imata
od narave tako lepa in prijetna glasova ter
jih tako razumno rabita, da je pravo veselje.
— In zato v obče in na vse strani: vso čast
in hvalo! Čast in hvalo pa posebno njemu,
brez katerega si »Slovanskega pevskega dru-
štva« niti misliti ne morem, njemu, ki z mla-
deniškim navdušenjem in z občudovanjem
vredno vztrajnostjo že toliko let deluje na
mestu, za katero je ustrarjen kakor nikdo
drugi — čast in hvalo našemu ljubemu
Bartelu! Če kdo, je on v resnici zaslužil
poklonjeni mu lovor-venec, on, ki je že pri
nebrojnih pevskih vajah nosil trnjevo krono
pevovodje-mučenika!

Poleg društvenega zbora je na koncertu
v dveh vokalnih točkah sodelovala gospica
Jarmila Gerbičeva, absolvirana gojenka
praškega konservatorija, hčerka našega di-
čnega pevca, skladatelja in kapelnika, gospoda
Frana Gerbičja in njegove zaslužne soproge,
bivše primadone slovenskega gledališča v Lju-
bljani, gospe Milke Gerbičeve, katerima se
imamo v veliki meri zahvaliti, da dandanes
sploh obstoji slovenska opera. In gospica
Jarmila Gerbičeva je vrednih starišev vredna
hči! S svojo dražestno-ljubko zunanostjo ter
svojim zavestno mirnim nastopom si je na
prvi mah pridobila simpatije vsega občinstva,
ki jo je pozdravilo z glasnim aplavzom, čim
je nastopila. Še glasneje in prirskeje pa jej
je donela pohvala po vsakem komadu, in go-
tovo je baš njeno sodelovanje koncertu do-
dalo poseben sijaj, povzdignivši njegovo glas-
beno vrednost. Gospica Gerbičeva je jako na-
darjena mlada sopranistka, pevka z lepimi
glasovnimi sredstvi, vzgojena v strogo umet-
niškem duhu. Kaj čuda torej, da je njeno
muzikališko pravilno, inteligentno in izrazito
ter vseskozi fino in dovršeno predavanje iz-
zivalo viharno priznanje. In res ne vem, ka-
teri točki naj bi dal prednost glede izvajanja:
ali šuvstvapolni veliki ariji iz »Prodan-
e neveste« (»Ljubezni sen je krasen bil«),
ali pa prekrasnim trem pesmami? Tako izvrstno
je gospica znala pogoditi individualnost vsake
posamične skladbe! Naravno je potemtakem,
da je morala vsakokrat še izven programa
dodati po eno točko, in sicer po ariji svojega
g. očeta nežno »Kakor diha«, po pesmih pa
O. Nedbalovo originalno »Oči«. Lep cvetlični
dar iz belih in rdečih rož je ljubezni umet-
nici rojakinji tolmačil hvaležnost »Slovanskega
pevskega društva«, dočim so jej goriški Slo-
vencei, pri katerih je bila pela prejšnji večer,
začetkom koncerta v odhodnico poklonili kra-
sen šopek.

In če mi zdajle, gospod urednik, dovo-
lite popolnoma osebno opazko, mi samo to ni
prav, da ob tej redki priliki nisem mogel
mirno in zadovoljno poslušati, ampak sem
moral zapustiti svoje skromno poročevalsko
zatišje in nastopiti tudi aktivno baš pri teh
dveh točkah.

Konečno pa naj omerim še tretjega glav-
nega činitelja na tem toli srečno vsepelem kon-

certu, naša vrle domače vojaške godbe, ki je
samostojno nastopila v 6 točkah s skrbno
izbranim in pripravljenim programom iz-
ključno slovanskih skladb. Svirala je, in to
res prav izvrstno svirala mej drugim tudi
na pr. svetovnoznan skladbe kakor Smetane
uverturo k operi »Hubička« (»Poljub«),
Dvořákov »Rapsodijo« in pa fantazijo
iz Čajkovskega opere »Evgenij Onje-
gin«. Vso pohvalo torej tudi naši priljub-
ljeni vojaški godbi ter njenemu nadarjenemu
kapelniku g. P. Teplemu, čegar spret-
nost in navdušenje sta nam pripravila že
marsikak znamenit glasbeni užitek.

Želeti bi bilo le, da bi sodelovanje godbe
tudi pri spremljevanju stalo na isti višini ka-
kor v samostojnih točkah. Nasprotno pa naj
bi tudi naše občinstvo uvaževalo dejstvo, da
so orkestralne točke istotako integralen, enako-
vreden in enakopraven del koncerta kakor
druge, ter naj bi mej sviranjem opustilo ne-
umestno konverzacijsko, če že ne iz drugih ozi-
rov, pa vsaj z ozirom na tiste svoje sosede,
ki na koncerte prihajajo poslušati petje in
godbo, ne pa — govorjenja! Obča pozornost
pa bi bila brez dvoma večja, če bi programi
ne bili tako silno obširni, kajti konečno člo-
veka utruja najljepši program, če je predolg.
Pa brez zamere! V ostalem pa kličem vr-
lemu »Slovanskemu pevskega društvu« in
njega voditeljem: Na pravi poti ste, na njej
naprej in na svidenje!

—c—k.

Brzjavna poročila.

Umirovljenje v sodni stroki.

DUNAJ 23. (B.) »Wiener Zeitung« jav-
lja: Cesar je podelil višjesodnemu svetovalcu,
Avgustu Huberju v Trstu, povodom zapro-
šenega umirovljenja naslov dvornega svetnika.

Oskrba poštarjev.

DUNAJ 23. (B.) »Wiener Zeitung« ob-
javlja naredbo ministra za trgovino, s katero
se od prvega junija 1903. določa državna
oskrba z dekreti nameščenim poštarjem, po-
štarskim pomožnim uradnikom in poštnim in
brzjavnim manipulantinjam proti primernim
prispevkom.

In sicer možkim kategorijam mirovine,
mirovine udovam, prispevke za vzgojevanje
otrok, mirovine sirotam in enokratna odpla-
čila in kvartale ob slučajih smrti; ženskim
kategorijam mirovine, enokratna odplačila in
kvartale v slučajih smrti.

Nadaljnja odredba istega ministra raz-
pušča z dnem 31. maja penzijsko društvo
poštarnih uslužbencev na deželi, v kraljestvih
in deželah zastopanih v državnem zboru.

Drugi katoliški dobrodelni kongres.

DUNAJ 23. (B.) »Vaterland« objavlja
okle katoliškega dobrodelnega odbora za Av-
strijo, ki naznanja, da se bo drugi katoliški
dobrodelni kongres za Avstrijo vršil v Gradcu
dne 7. in 8. junija.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN BODNIK.

Lastnik konsorcijskega lista »Edinosť«.

Natisnila tiskarna konsorcijskega lista »Edinosť« v Trstu.

Zahvala.

Podpisni izrekam najprisojevo zahvalo
vsem, ki so nam povodom smrti naše soproge
oziroma matere, gope

Katarine Tance

izrazili svoje sočutje in sosebno še onim, ki
so drago pokojnico spremili k večnemu po-
čitku. Zahvaljujemo se pevskega društvu
»Nabrežina« za mile žalostinke, gospodu nad-
učitelju Tomšiču, učiteljskemu iz Komna in
drugim gg. kolegom, sploh vsem vaščanom
bodi izrečena iskrena zahvala.

Avugst Tance,

v svojem in v imenu sorodnikov.

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

registrovana zadruga z omejenim poročtvom.

Ulica S. Francesco št. 2, I. - TRST - Ulica S. Francesco št. 2, I.

Telefon 952.

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga
in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog pla-
čuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila daja samo zadrugi in sicer na uknjižbo po 5 1/2%,
na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih
je urad zaprt.

Polno hranilnični račun 816.004.

Oprenost nikoli ne škoduje! V prd
našim častitim gospodinjam opozarjamo iznova
na to, da je priljubljena Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava, ki se je že več ka-
kor deset let obnesla za izvrstno, pristna
samo v zaprtih izvornih zavojih z varstveno
znamko »Zupnik Kneipp«. Simo ta Kathrei-
nerjeva Kneippova sladna kava ima vonj in
okus zrnate kave; zato pa dela kakor primes
pijačo finejšo, prijetnejšo in prikupnejšo. Tudi
če Kathreinerjevi Kneippovi sladni kavi ne
dodaš zrnate kave, je izredno okusna in edino
primerno nadomestilo zrnati kavi. Kar se
odtehuje in prodaja odprto, je vedno zgolj
opražen ječmen ali pivovarski slad, nikoli pa
ne Kathreinerjeva kava.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan)
vpisane zadruga z omejenim poročtvom
prej Anton Černigoi
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost, zjamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, me-
durni sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištva brezplačno.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Št. 311.

Razpis službe.

Pri podpisnem županstvu popolniti
je mesto

občinskega tajnika

z letno plačo 800 kron. V zvezi s tem
so tudi drugi, postranski dohodki.

Prosileci, kateri morajo dokazati spo-
sobnost za opravljanje tajniške službe,
poznanje slovenskega, kot uradnega, ter
po možnosti tudi hrvatskega, italijan-
skega in nemškega jezika, vložijo naj
svoje prošnje pri podpisnem županstvu
do 15. junija t. l.

Županstvo občine Marezige,

dne 16. maja 1903.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 25. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi
po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano izvrstno, bolečine
blažje mazilo; dobiva se po
80 stot., 1.40 K in po 2 K po
vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod pri
ljubljene domačega zdravila na
se pazi edino le na originalne
steklenice v zavitkih z našo var-
stveno znamko »SIDRO« iz
Richterjeve lekarne in le tedaj je
gotovo, da se sprejme originalni
izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi

I. Elizabetine ulice 5.

Stavbinski natečaj.

Podpisana zadruga namerava zgraditi na svojem stavbišču, obsežnem okroglo 32/33 m², na vogalu Corso Giuseppe Verdi in Via Petrarca trnadstropni

„Trgovski dom“

po načrtih arhitekta g. dr. Maksa Fabiani-ja na Dunaju.
V ta namen razpisuje tem potom dražbo vseh stavbinskih del.

Gospodje stavbeniki, ki se hočejo udeležiti natečaja, dobe v zadržnem uradu po 2 iztisa slavnega popisa. — Pogoji in načrti so v zadržnih prostorih na vpogled.

Ponudbe je vložiti najdalj do 15. junija t. l.

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga
z neomejenim jamstvom v Gorici.

Stanje hranilnih vlog:
17 milijono kron

Rezervni zaklad:
nad 400.000 kron

Mestna hranilnica ljubljanska na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8 do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4 1/2% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg kapital, da poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4 1/2% do 5%.

V nobenem slovenskem domu, zlasti ne v slovenskih društvenih dvoranah se ne sme pogrešati

PREŠERNOVE SOHE

Ista je uzorno izdelana v velikosti 42 cm, ter stane samo 7 K.

Doprsni kip

Jankota Kersnika

25 cm velik, brez podstavka, za 3 K. V velikosti 22 cm po K 1.80 — s podstavkom — kipca

Simona Gregorčiča in Jenko-ta.

ZABOJČKE RAČUNIM ZA LASTNO CENO.

Vsa čitalniška, bralna, ognjeglasna in druga društva opozarjam na ugodno priliko, da okrase svoje domove z domačimi umotvori in vabim prav uljudno k naročbi.

Jernej Bahovec

trgovina s papirjem in pisar. potrebščinami

LJUBLJANA. Sv. Petra cesta 2.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. apostolskega Veličanstva

XXXV. ces. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene totranske državne polovice.

Ta denarna loterija, ki je jedina v Avstriji zakonito dovoljena, obsega 18.397 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 442.850 kron. Glavni dobiček znaša v gotovini:

200.000 kron

Žrebanje nepreklicno dne 18. junija 1903. Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaj, III., Vorderer Zollamtsstrasse 7 in v loterijskih kolekturah, v tobakarnah, pri davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralci načrti gratis za kupce srečk.

Srečke se dopoljujejo poštne prosto.

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dogodkov
oddel. k za državne loterije.

TRGOVINA Z ŽELEZJEM CARL GREINITZ NEFFEN

Corso šte. 33.

podružnica Trst.

Piazza Goldoni 2.

Priporoča svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbinstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi itd., vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč, peči in štedilna ognjišča, kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železno pohištvo in pred ognjem varne blagajne, nagrobne križe in ograje ter orodje za vsako obrt.

Vse stroje za poljedelstvo in vinarstvo.

Novovrstne stiskalnice za oljke in grozdje z novim

diferencialnim pritiskom

hidravlične stiskalnice za vino

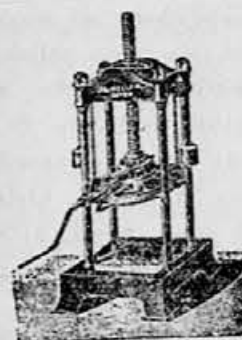
novosti v strojih za škropljenje proti peronosperi in za zvepljanje, grozdni mlini povsem novega sestava.

Nove svetilke z acilenskim plinom za lovenje mrčesov, pumpe za vino, cevi za vino, kletarsko orodje kakor tudi vse druge stroje kot trieure, vitle, mlatilnice itd., pošilja po najnižjih cenah

IG. HELLER, Dunaj, II. Praterstrasse 49

Ceniki zastoj in franko.

Dopisuje v vseh jezikih.

Blag. gosp.

Gabrijel Piccoli

lekar

dvorni zalažnik Nj. sv. papež

Leona XIII.

v Ljubljani.

Potrjujem prejem steklenic

Vaše tinkture za želodec,

katero morem najtopleje

vsakomur priporočati, kajti

rabim jo že od leta 1878 in

zmaj mi je uotikornou činkujoče zdrabs

vrhčila pri želodčnih in boleznih.

Kmin, 13. maja 1897.

Miroslav Leitner,

c. kr. davčni blagajnik

Z uporabo Vaše izborne tinkture za želodec sem rešen skoro dve leti trajajoče želodčne bolezni ter sem popolnoma ozdravel, kar z lahko vestjo potrjujem in to tinkturo za želodec le priporočam vsem, ki trpe na želodčni bolezni.

Strasoldo (Primorsko), 6. marca 1898.

Karel grof Strasoldo.

Razprodaja se v lekarnah v Trstu, Istri, Dalmaciji, Primorskem, Gorškem in Tolminkem po 30 stot. steklenica.

Babica

KATARINA KLEDE, ul. Alfieri št. 2/A se priporoča o potrebah ter sprejema na dom.

Nova rašča lasij!

Na tisoče zdravnikov tu- in inozemskih priporočajo Lovacrinovo vodo za lase in brado itd., ako rastejo pomanjkljivo. Lovacrin-voda za lase podelja moškemu, ženski in otroku krasno in polno glavo las, napravi vsake lase goste, dolge, polne, blisčee in mehke kakor svila; vzdržuje iste mladeniško sveže in lepe, obvrne proti izpadanju in vzdržuje kožo glave čisto in zdravo, valed česar glavna ne opleši. Pradčasno osiveli lasje postanejo po uporabi Lovacrina, ne da bi jih bilo treba barvast, zopet naravne. Lovacrina je najboljšo kozmetičko sredstvo za negovanje lasij in brade, isti je preskušen od zdravstvenih oblasti ter priznan od najslavitejših učejakov.

Cenja veliki steklenici »Laerima«, ki za došča za več mesecev 5 kron, 3 steklenice 12 kron, 6 steklenice 20 kron, steklenice za poskušajo K 2. — Raspošilja proti povzetju, ali, ako se denar predplača, evropejska zaloga:

M. Feith, Dunaj

VI. Mariahilferstrasse 45.

Zaloga v Trstu:

Lud. Nagelschmidt, prodaja na debelo in drobno, ulica San Sebastiano 1, E. Zeralt ulica Stadion 2, Josip Žigon, ulica Caserma 8, Agenzia Zullin, Corso 21, Ivan Angeli, ulica Canale 5 Ivan Cilia.

Anton Skerl mehanik

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.

Intenacionalna godba in petje.

Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Specijaliteta:

Prpriave za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se prodajo vsi predmeti tudi na mesečne obroke.

Poljedelci!!

— najboljšo romansko žveplo —
dvakrat rafinirano I. vrste, vreča po 7 kron

— najboljša modra galica —
po 64 stotink klgr. — Prodaja kmet. tvrdka

Huber & Co. Trst

ulica Madonnina (nasproti bivšemu parnemu mlinu).

M. Aite

trgovina z manifakturnim blagom

ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8

s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj. odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalgo kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico tuja da more v polni meri zadostiti vsem zahtovam cenj. odjemalcem.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno blago najbolje kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovratnice, tu je velikanski izbor platnenega in bombažnega blaga, prtov in prtičkov ter vsake vrste perila, bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svilene raznovrstni okraski za šivilje in kitalčarke Velikanski izbor snovij za narodne zastave in trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najatanenije po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušati, za se prepričati!

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavezo, v Gorici

Gospiska ulica hšt. 7., I. nadstr. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega še tudi in član društva in se obrestujejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentn. davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na vknjižbe po 5 1/2%.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj. in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263.563

Posčno-hran. račun št. 837.315.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.